

SIKKERHETSDATABLAD

MG112 e

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato	30.07.2017
Revisjonsdato	30.07.2017

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	MG112 e
Synonymer	Laminierharz 80:20

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Kjemikaliets bruksområde	Harpiks for ortopedisk teknologi.
--------------------------	-----------------------------------

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn	Ortopro AS
Postadresse	Hardangerveien 72
Postnr.	N-5224
Poststed	NESTUN
Land	Norge
Telefon	55918860
Telefaks	55206101
E-post	kosta@ortopro.no
Hjemmeside	http://www.ortopro.no

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen
	Telefon: 110 Beskrivelse: Brannvesenet
	Telefon: 112 Beskrivelse: Politiet
	Telefon: 113 Beskrivelse: Medisinsk nødhjelp

Identifikasjon, kommentarer Døgnåpen tjeneste

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Flam. Liq. 2; H225;
	Skin Irrit. 2; H315;
	Resp. Sens. 1B; H317;
	STOT SE 3; H335;

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Metylmetakrylat 40 -70 %, N,N-Bis-(2-hydroksypropyl)-p-toluidin 0,1 -1,0 %
Varselord	Fare
Faresetninger	H225 Meget brannfarlig væske og damp. H315 Irriterer huden. H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Sikkerhetssetninger	P273 Unngå utslipp til miljøet. P280 Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller. P312 Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege ved ubehag. P304+P340 VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende hviler i en stilling som letter åndedrettet. P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsøtte klær må fjernes straks. Skyll / dusj huden med vann. P501 Innhold / beholder leveres til godkjent mottak.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en PBT eller vPvB.
Andre farer	Elektrostatisk ladning. Polymerisering med varmeutvikling kan forekomme i nærvær av radikaldannende stoffer (for eksempel peroksyder), reduserende stoffer og/eller tungmetallioner.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Metylmetakrylat	CAS-nr.: 80-62-6	Flam. Liq. 2; H225	40 -70 %
	EC-nr.: 201-297-1	Skin Irrit. 2; H315	
	Indeksnr.: 607-035-00-6	Skin Sens. 1; H317	
	REACH reg. nr.: 01-2119452498-28	STOT SE 3; H335	
N,N-Bis-(2-hydroksypropyl)-p-toluidin	CAS-nr.: 38668-48-3 EC-nr.: 254-075-1	Acute Tox. 2; H300; Eye Irrit. 2; H319; Aquatic Chronic 3; H412;	0,1 -1,0 %
Komponentkommentarer	Se avsnitt 16 for full tekst av klassifisering (1272/2008/EC)		

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Medisinsk behandling er nødvendig hvis symptomer oppstår som utvilsomt skyldes hud- eller øyekontakt med produktet eller ved innånding av dampene. Tilsølte klær må fjernes straks.
Innånding	Flytt personen til frisk luft. Hold personen i ro og oppsøk lege.
Hudkontakt	Vask med mye såpe og vann. Ved hudirritasjon: Søk legehjelp.
Øyekontakt	Skyll øynene grundig med rennende vann samtidig som øyelokkene holdes åpne. Søk legehjelp.
Svelging	IKKE framkall brekning. Søk legehjelp umiddelbart.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger	Hudsensibilisering. Hudirritasjon.
Forsinkede symptomer og virkninger	Hodepine. Forvirring.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Medisinsk behandling	Symptomatisk behandling.
----------------------	--------------------------

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Slukningspulver, karbondioksid, skum.
Uegnede slokkingsmidler	Vann.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Farlige forbrenningsprodukter	Karbonmonoksid, karbondioksid, organiske nedbrytningsprodukter.
-------------------------------	---

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk åndedrettsvern.
-----------------------	----------------------

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Håndtering i henhold til avsnitt 7.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Bruk åndedrettsvern ved eksponering for damp/støv/tåke/aerosol.
Verneutstyr	Bruk verneutstyr som beskrevet i avsnitt 8.
For innsatspersonell	Bruk verneutstyr som beskrevet i avsnitt 8. Se også avsnitt 5 ved brann.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp til vassdrag, avløp og jordsmonn.
--	---

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Opprydding	Større mengder: Fjern mekanisk (ved pumping). Bruk eksplosjonssikkert utstyr!
------------	---

Mindre mengder og/eller rester: Ta opp med absorberende materiale (for eksempel sand, diatoméjord, syreabsorberende, univeralabsorberende eller sagflis). Kast i henhold til forskrifter.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger For videre behandling av avfall se avsnitt 13.

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.

Beskyttelsestiltak

Beskyttelsestiltak Sørg for god ventilasjon selv på bakkenivå (damper er tyngre enn luft). Hold beholderne lukket.
 Tiltak for å hindre brann Holdes vekk fra antennelseskilder. Røyking forbudt! Treff tiltak mot statisk elektrisitet. I tilfelle brann, avkjøl de utsatte beholderne med vann.
 Ytterligere informasjon Ved oppvarming over flammepunktet og/eller under sprøyting (forstøvning), kan antenkelige blandinger dannes i luft. Bruk kun eksplosjonsbeskyttet utstyr.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring Oppbevares bare i originalbeholder.
 Forhold som skal unngås Beskyttes mot lys.

Betingelser for sikker oppbevaring

Tekniske tiltak og lagringsbetingelser Fyll beholderen bare med ca 90% ettersom oksygen (luft) er nødvendig for stabilisering. Med store oppbevaringsbeholdere må du sørge for at det er tilstrekkelig oksygen (luft) for å sikre stabilitet.
 Lagringstemperatur Verdi: < 35 °C

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder Harpiks for ortopedisk teknologi.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Metylmetakrylat	CAS-nr.: 80-62-6	8 t. normverdi: 25 ppm 8 t. normverdi: 100 mg/m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: AE 8 t. normverdi: 100 ppm 8 t. normverdi: 400 mg/m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: S Kilde: Arbeidstilsynet	Norm år: 2011
Annen informasjon om grenseverdier	AN = Liste over tiltaksverdier og grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren A=Allergifremkallende, E = EUs veiledende grenseverdi, H=Hudopptak, K= Krefftremkallende, M= Arvestoffskadelig		

R= Reproduksjonstoksisk, G=Maksimum grenseverdier for forurensning i pustesonen i forhold til en fastsatt referanseperiode på 8 timer, S= Korttidsverdi, T= Takverdi

8.2. Eksponeringskontroll

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponering

Egnede tekniske tiltak Etabler stasjon for nøddusj og tilgang til øyeskylling nær arbeidsstedet. Unngå innånding av damp. Unngå kontakt med øyne og hud.

Øye- / ansiktsvern

Egnet øyebeskyttelse Tettsittende vernebriller.
 Øyevernutstyr Beskrivelse: Vernebriller med sideskjold.
 Referanser til relevante standarder: EN 166

Håndvern

Egnede hansker Bruk godkjente vernehansker.
 Egnede materialer Butylgummi.
 Nødvendige egenskaper for håndbeskyttelse Hansker bør skiftes regelmessig, spesielt etter lengre kontakt med produktet. For hvert arbeidssted må en egnet hanskertype velges.
 Gjennomtrengningstid Verdi: 60 minutt(er)
 Tykkelsen av hanskemateriale Verdi: 0,7 mm
 Håndvernutstyr Referanser til relevante standarder: EN 374
 Håndbeskyttelse, kommentar Ved utvelgelse av hansker må det tas hensyn til arbeidets art, varighet for bruk, alle relevante arbeidsstedsforhold som: Andre kjemikalier som brukes, fysiske krav (beskyttelse mot snitt-/stikksår, fingerferdighet, varmebeskyttelse), potensiell reaksjon på hanskematerialer så vel som instruksjoner/spesifikasjoner fra hanskeleverandøren.

Hudvern

Egnede verneklær Bruk egnede verneklær.
 Ytterligere hudbeskyttelsestiltak Ved håndtering av større mengder, bruk ansiktsmaske, kjemikalieresistente støvler og forkle.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern nødvendig ved høye konsentrasjoner.
 Anbefalt utstyrstype Pusteapparat.
 Anbefalt åndedrettsvern Utstyr for selvredning: Åndedrettsvern
 Filterapparater, type: Filter type A

Hygiene / miljø

Personlig beskyttelsesutrustning, kommentarer Oppbevar arbeidsklær separat.

Spesifikke hygienetiltak	Følg de vanlige gode standarder for yrkeshygiene. Ta straks av alle forurensede klær. Rengjør huden grundig etter arbeidet og påfør hudkrem.
--------------------------	--

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske.
Farge	Fargeløs.
Lukt	Ester (behagelig).
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: 100,5 °C Kommentarer: Metylmetakrylat
Flammepunkt	Verdi: 10 °C Kommentarer: Metylmetakrylat
Antennelighet (fast stoff, gass)	430 °C (Metylmetakrylat)
Nedre eksplosjonsgrense m/enhet	Verdi: 2,1 % Kommentarer: 10,5 °C (Metylmetakrylat)
Øvre eksplosjonsgrense m/enhet	Verdi: 12,5 % Kommentarer: (Metylmetakrylat)
Damptrykk	Verdi: 38,7 hPa Kommentarer: Metylmetakrylat Temperatur: 20 °C
Damp tetthet	Verdi: > 1 Kommentarer: Relativ damp tetthet (relatert til luft) Temperatur: 20 °C
Tetthet	Verdi: ~ 1 g/cm ³ Temperatur: 20 °C
Løslighet	Medium: Vann Verdi: ~ 16 g/l Kommentarer: Metylmetakrylat
Viskositet	Verdi: ~ 500 mPa.s

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer	Dette sikkerhetsdatabladet inneholder kun informasjon som dekker sikkerhet og erstatter ikke produktinformasjon eller produktspesifikasjon.
-------------	---

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Ingen reaktivitet er kjent.
-------------	-----------------------------

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Produktet er stabilt under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.
------------	--

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Polymerisering med varmeutvikling kan forekomme i nærvær av radikaldannende stoffer (for eksempel peroksider), reduserende stoffer og/eller tungmetall-ioner.
-------------------------------	---

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Høye temperaturer og antennelseskilder. Direkte sollys. Ultrafiolett lys.
-------------------------	---

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Peroksider, aminer, svovelforbindelser, tungmetall-ioner, alkalier, reduksjonsmidler og oksidasjonsmidler.
----------------------------	--

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spalttingsprodukter	Ingen farlige spalttingsprodukter ved riktig lagring og håndtering.
-----------------------------	---

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Komponent	Metylmetakrylat
Akutt giftighet	<p>Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeeringsvei: Dermal Verdi: > 5000 mg/kg Forsøksdyreart: kanin Kommentarer: Nesten ingen giftvirkning ved hudkontakt</p> <p>Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LC50 Eksponeeringsvei: Innånding. Varighet: 4 t Verdi: ~ 29,8 mg / m3 Forsøksdyreart: rotte Kommentarer: Lav giftvirkning ved innånding</p> <p>Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeeringsvei: Oral Verdi: > 5000 mg/kg Forsøksdyreart: rotte Kommentarer: OECD 401</p>
Komponent	N,N-Bis-(2-hydroksypropyl)-p-toluidin
Akutt giftighet	<p>Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeeringsvei: Oral Verdi: 172 mg/kg Forsøksdyreart: rotte</p>

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Unngå kontakt med hud og øyne og innånding av produktdampene.
Innånding	Ingen spesiell informasjon tilgjengelig.
Hudkontakt	Kontakt med hud kan forårsake irritasjon.

Øyekontakt	Kontakt med øynene kan forårsake irritasjon.
Svelging	Ingen spesiell informasjon tilgjengelig.
Andre skadelige toksikologiske effekter	Ved sensibiliseringstester på marsvin med og uten adjuvans ble både positive og negative resultater funnet. Hos mennesker har ulike typer allergiske reaksjoner blitt observert (symptomer: hodepine, øyeirritasjoner, hudrelaterte følelser). Relatert til substans: metylmetakrylat

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Komponent	Metylmetakrylat
Akutt akvatisk fisk	Verdi: 79 mg/l Testvarighet: 96 t Art: Oncorhynchus mykiss, regnbueørret Metode: LC50
Komponent	Metylmetakrylat
Akutt akvatisk alge	Verdi: 37 mg/l Testvarighet: 8 d Art: Scenedesmus quadricauda Metode: EC3
Komponent	Metylmetakrylat
Akutt akvatisk Daphnia	Verdi: 69 mg/l Testvarighet: 48 t Art: Daphnia magna Metode: EC50

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens- og nedbrytbarhetsbeskrivelse	Lett biologisk nedbrytbar, OECD 301 C, 14 d Relatert til stoffet: metylmetakrylat
--	--

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Ingen bevis for farlige egenskaper.
---------------------------	-------------------------------------

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Ingen spesielle opplysninger.
-----------	-------------------------------

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat	Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en PBT.
vPvB vurderingsresultat	Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en vPvB.

12.6. Andre skadevirkninger

Miljøopplysninger, konklusjon	Forhindre stoff fra å komme i jord, naturlige vann og kloakksystemer.
-------------------------------	---

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Innhold/holder leveres til godkjent mottak. Destruer i samsvar med regelverk fra lokale myndigheter. Emballasje som ikke kan rengjøres skal kastes profesjonelt.
Avfallskode EAL	Avfallskode EAL: 07 02 08 andre destillasjonsrester og reaksjonsrester Klassifisert som farlig avfall: Ja
Nasjonal avfallsgruppe	Avtal avfallsdisponering med kommuneing./miljøsjef/Miljødirektoratet. Konf.forskriftene vedrørende avfallsgruppe. Se avfallsforskriften av 02.02.09.
Annen informasjon	Uforurenset emballasje kan tas til gjenvinning.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods	Ja
-------------	----

14.1. UN-nummer

ADR / RID / ADN	1866
IMDG	1866
ICAO / IATA	1866

14.2. FN-forsendelsesnavn

Varenavn, Engelsk ADR/RID/ADN	RESIN SOLUTION
ADR / RID / ADN	HARPIKSLØSNING
IMDG	RESIN SOLUTION
ICAO / IATA	RESIN SOLUTION

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR / RID / ADN	3
Klassifiseringskode ADR / RID / ADN	F1
IMDG	3
ICAO / IATA	3

14.4. Emballasjegruppe

ADR / RID / ADN	III
IMDG	III
ICAO / IATA	III

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	Nei
Kommentarer	Se avsnitt 12.

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler	Se avsnitt 10/11.
--------------------------	-------------------

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Produktnavn	RESIN SOLUTION
-------------	----------------

Andre relevante opplysninger

ADR / RID / ADN Fareseddel	3
IMDG Fareetikett	3
ICAO / IATA Etiketter	3
Andre relevante opplysninger	Se transportuhellskort/skriftelige instruksjoner. (www.DSB.no).

ADR / RID - Annen informasjon

Tunnelbegrensningskode	D/E
Transport kategori	3
Farenr.	30
RID Andre relevante opplysninger	30

IMDG / ICAO / IATA - Annen informasjon

EmS	F-E, <u>S-E</u>
-----	-----------------

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/Forskrifter)	<p>Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer.</p> <p>Sist endret ved forskrift 22. desember 2014 nr.1885.</p> <p>Prioritetsliste/Unntaksliste/Godkjenningsliste.</p> <p>Produsent/importør. Forskrift om farlig avfall (2009).</p> <p>Kommisjonsforordning (EU) nr 944/2013 av 2 Oktober 2013 (ATP5).</p> <p>ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database.</p> <p>ADR/RID 2017 – Forskrift om endring i forskrift om landtransport av farlig gods.</p> <p>Europa-parlamentets og rådets forordning (EF) Nr. 1272/2008.</p> <p>Kommisjonsforordning (EU) nr. 453/2010 vedlegg II (Vedlegg II – "II").</p>
--------------------------------	---

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Nei
Kjemikaliesikkerhetsvurdering	Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet skal ikke betraktes som brukerens egen risikovurdering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser.
Ytterligere regulatoriske informasjon	Opplysningene støtter seg til dagens kjennskaper og erfaringer. Sikkerhetsdatabladet beskriver produkter med henblikk på sikkerhetskrav.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Produktet leveres normalt i stabilisert form. Hvis den tillatte lagringsperioden og / eller lagertemperaturen overskrides, kan produktet polymerisere med varmeutvikling.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	<p>H225 Meget brannfarlig væske og damp.</p> <p>H300 Dødelig ved svelging.</p> <p>H315 Irriterer huden.</p>

	H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene. H412 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Flam. Liq. 2; H225; Skin Irrit. 2; H315; Resp. Sens. 1B; H317; STOT SE 3; H335;
Ytterligere informasjon	Databladet er laget etter vår nåværende kunnskap, norsk regelverk og produsentens opplysninger. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette sikkerhetsdatablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse. Opplysningene skal ikke anses som en garanti eller kvalitetsspesifikasjon.